

Διαδικαστικό μοντέλο παραγωγής λόγου Εφαρμογή

Στο σχολείο σας διεξάγεται ημερίδα υπό την αιγίδα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με θέμα «Ο Ιανός της Τεχνητής Νοημοσύνης προ των πυλών της εκπαίδευσης». Εκπροσωπώντας τους συμμαθητές σας και έχοντας διαβάσει μεταξύ άλλων και το παρακάτω δημοσίευμα από τον Τύπο, εκφωνείτε μια πεντάλεπτη ομιλία, με σκοπό να παρουσιάσετε με πειστικά επιχειρήματα και κατάλληλα παραδείγματα τις δύο όψεις του θέματος και στο τέλος να καταγράψετε την προσωπική σας άποψη για το αν πρέπει να εισαχθεί ή να «απαγορευτεί» η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στα σχολεία, όπως υποστηρίζουν πολλοί.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Εκπαιδευτικοί ανησυχούν για εργασίες AI

Έρευνα που διεξήγαγε η βρετανική εταιρεία **RM Technology** έδειξε ότι σχεδόν τα δύο τρίτα των καθηγητών λυκείου πιστεύουν ότι έχουν λάβει εργασία γραμμένη από λογισμικά **τεχνητής νοημοσύνης**, ενώ σχεδόν ο ένας στους δέκα (το 9%) παραδέχεται πως δεν μπορεί να καταλάβει τη διαφορά ανάμεσα σε μια **εργασία** γραμμένη από **μαθητή** και μια εργασία γραμμένη από AI.

Στην έρευνα συμμετείχαν 500 καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αποκαλύφθηκε πως το 41% αυτών πίστευε ότι πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερος έλεγχος στην AI, ενώ το 31% ήθελε αυστηρά μέτρα από την κυβέρνηση, μέχρι και να απαγορευτεί η χρήση της.

Η **Μελ Πάρκερ**, πρώην σχολική διευθύντρια, η οποία εργάζεται πλέον ως σύμβουλος της εταιρείας RM Technology, δήλωσε πως «αναμφίβολα υπάρχει ανάγκη για μια κυβερνητική πρωτοβουλία, που θα μπορέσει να παράσχει στους καθηγητές κάποια ασφάλεια». Πιστεύει επιπλέον πως είναι απαραίτητη περαιτέρω εκπαίδευση γύρω από τη χρήση της ραγδαία αναπτυσσόμενης τεχνολογίας.

«Οι καθηγητές χρειάζεται να ξέρουν πώς να μιλήσουν στα παιδιά για τη σωστή χρήση της AI, ποιος είναι ο σωστός τρόπος να τη χρησιμοποιούν, τι μπορούν να κερδίσουν από αυτήν. Τι θεωρείται “κλεψιά” και τι ορθή χρήση της τεχνητής νοημοσύνης», σχολίασε, ενώ παραδέχτηκε πως οι περισσότεροι καθηγητές ανησυχούν ότι οι μαθητές τους μπορεί να τη χρησιμοποιούν για να κλέψουν, ειδικά εφόσον οι ίδιοι είναι πολύ πιο εξοικειωμένοι με τη χρήση της νέας τεχνολογίας από ό,τι οι καθηγητές τους.

Τις ανησυχίες των εκπαιδευτικών δεν φαίνεται να συμμερίζονται οι μαθητές – έρευνα της εφημερίδας Mirror διαπίστωσε ότι το 68% πιστεύει ότι παίρνει καλύτερους βαθμούς χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη, ενώ το 49% δηλώνει πως απαγόρευση στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στη μάθησή τους. Η 17χρονη Μία Κροφτς, μαθήτρια της έκτης τάξης στην Ακαδημία Greenwood στο Μπέρμιγχαμ, είναι τακτική χρήστρια των λογισμικών τεχνητής νοημοσύνης. Η ίδια δήλωσε: «Όσον αφορά την εκπαίδευση, τη χρησιμοποιώ πολύ για διαδικτυακές εργασίες, για να κάνω επανάληψη. Αν χρειάζομαι οποιαδήποτε πρόσθετη υποστήριξη και δεν θέλω να ρωτήσω τη δασκάλα μου ή είναι κάτι που η δασκάλα δεν θα ξέρει να μου πει, η τεχνητή νοημοσύνη είναι στη διάθεσή μου».

«Τη βλέπω ως κάτι θετικό, γιατί είναι διαθέσιμη όποτε τη χρειάζεσαι. Ωστόσο, νιώθω ότι κάποιοι μαθητές μπορεί να εξαρτώνται υπερβολικά από αυτήν και να τους στερεί την ανεξαρτησία στη σκέψη. Μπορείς να της κάνεις μία ερώτηση και θα πάρεις άμεση απάντηση... δεν σκέφτεσαι πραγματικά για τον εαυτό σου», πρόσθεσε. Από την άλλη, ο συμμαθητής της Τίτο Τόμπσον είπε πως δεν χρησιμοποιεί την ΑΙ για τις σχολικές του εργασίες. «Αφαιρεί την ανθρώπινη επαφή», τόνισε. «Είναι απλώς ένα μέρος όπου μπορείς να ρωτήσεις ένα μικρό ρομπότ οτιδήποτε, και απλά παίρνεις μια απάντηση μέσα σε δευτερόλεπτα. Μια άμεση απάντηση χωρίς καθόλου ενσυναίσθηση», εξηγεί.

Οι κυβερνήσεις δεν στέκονται αδιάφορα απέναντι στο θέμα. Ένας Βρετανός κυβερνητικός εκπρόσωπος υπογράμμισε πως «η τεχνητή νοημοσύνη έχει τη δυνατότητα να μεταμορφώσει την εκπαίδευση, γι' αυτό και έχουμε απευθύνει πρόσκληση για στοιχεία προκειμένου να μάθουμε περισσότερα τόσο για τα οφέλη όσο και για τους κινδύνους που θα μπορούσε να επιφέρει. Λαμβάνουμε γρήγορα μέτρα για τη δημιουργία ενός ρυθμιστικού πλαισίου για την τεχνητή νοημοσύνη σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο, ώστε να διασφαλίσουμε ότι έχουμε τις σωστές προστατευτικές μπάρες για την προώθηση της ασφαλούς και υπεύθυνης χρήσης της σπουδαίας αυτής καινοτομίας».

εφ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 18.8.23

A. Καθορισμός του επικοινωνιακού πλαισίου του κειμένου

- **Κειμενικός τύπος:** επιχειρηματολογικός-συζήτηση: στον συγκεκριμένο κειμενικό τύπο παρουσιάζεται η θετική και η αρνητική όψη της τεχνητής νοημοσύνης (Α.Ι.) στην εκπαίδευση.
- **Περίσταση επικοινωνίας:**
 - Θέμα / Ερώτημα: ποιες μπορεί να είναι οι θετικές και οι αρνητικές όψεις της εκπαιδευτικής χρήσης της (ΤΝ);
 - Συνομιλιακοί ρόλοι: μαθητής/τρια ως εκπρόσωπος 15μελούς (πομπός) – επίσημοι προσκεκλημένοι, καθηγητές, γονείς, συμμαθητές (αποδέκτες)
 - Τρόπος: ομιλία

B. Παραγωγή ιδεών

- **Αξιοποίηση κειμένου αναφοράς:**

👍 Επιχειρήματα και τεκμήρια υπέρ της αξιοποίησης της (ΤΝ) στην εκπαίδευση

- τα παιδιά είναι πολύ πιο εξοικειωμένα με τη χρήση της νέας τεχνολογίας από ό,τι οι καθηγητές τους...
- έρευνα της εφημερίδας Mirror διαπίστωσε ότι το 68% των μαθητών/τριών πιστεύει ότι παίρνει καλύτερους βαθμούς χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη, ενώ το 49% δηλώνει πως απαγόρευση στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στη μάθησή τους...
- βοηθά στις επαναλήψεις...
- λύνει απορίες...
- είναι διαθέσιμη όποτε τη χρειάζεσαι...
- έχει τη δυνατότητα να μεταμορφώσει την εκπαίδευση...

✋ Επιχειρήματα και τεκμήρια (φόβοι, επιφυλάξεις) κατά της ένταξης της (ΤΝ) στην εκπαίδευση

- αντιγραφή εργασιών...
- υπερβολική εξάρτηση κάποιων μαθητών από αυτήν και στέρηση της ανεξαρτησίας σκέψης...
- αφαιρεί την ανθρώπινη επαφή, δεν υπάρχει ενσυναίσθηση...

✋ Προσωπική άποψη

- ανάγκη για μια κυβερνητική πρωτοβουλία, που θα μπορέσει να παράσχει στους καθηγητές κάποια ασφάλεια...
- απαραίτητη περαιτέρω εκπαίδευση γύρω από τη χρήση της ραγδαία αναπτυσσόμενης τεχνολογίας...
- χρειάζεται να μάθουμε περισσότερα τόσο για τα οφέλη όσο και για τους κινδύνους που θα μπορούσε να επιφέρει, ώστε να διασφαλίσουμε ότι έχουμε τις ασφαλιστικές δικλίδες για την προώθηση της ασφαλούς και υπεύθυνης χρήσης της σπουδαίας αυτής καινοτομίας...

- Καταιγισμός ιδεών / αξιοποίηση και άλλων κειμένων αναφοράς (πρόσθετα επιχειρήματα):

Υπέρ (αισιόδοξη άποψη)	Κατά (απαισιόδοξη άποψη)
- μπορεί να επιταχύνει το έργο των δασκάλων στα σχολεία, βοηθώντας ακόμα και στην κάλυψη των κενών θέσεων... - τα chatbots (ΤΝ) μπορούν να μάθουν σε παιδιά να διαβάζουν μέσα σε 18 μήνες... - θα βελτιώσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης, θα μειώσει δραματικά το κόστος, θα κάνει την εκπαίδευση πιο δίκαιη, θα δώσει στους ανθρώπους ευκαιρίες, αυξάνοντας την παραγωγικότητα και ενισχύοντας τη γνώση... - τα chatbots (ΤΝ) που υποστηρίζονται από μεγάλα γλωσσικά μοντέλα, θα μπορούσαν να καθοδηγούν τους μαθητές, από την πρωτοβάθμια βαθμίδα εκπαίδευσης προσαρμόζοντας την εκπαιδευτική διαδικασία στα «μέτρα» του κάθε μαθητή... - προσφέρει μια εξατομικευμένη μαθησιακή εμπειρία... - αν οι μαθητές ασχοληθούν με τη διδακτέα ύλη μέσω μεθόδων που υποστηρίζει η (ΤΝ), ένας δάσκαλος θα	- καταργείται η αναγκαιότητα του σχολείου ως χώρου όχι μόνο μάθησης αλλά και κοινωνικοποίησης, ως καταφυγίου στο οποίο δίνουμε στη νέα γενιά τον χρόνο να επιβραδύνει, για να μπορέσει να προσέξει τον κόσμο στην πλήρη ποικιλομορφία και πολυπλοκότητά του... - ο τρόπος με τον οποίο αξιοποιούνται από τους μαθητές και τις μαθήτριες τα νέα ψηφιακά εργαλεία, όπως ενσωματώνονται σταδιακά στο παραδοσιακό μοντέλο διδασκαλίας, έχει καλλιεργήσει σε αρκετούς από αυτούς τη λογική της ήσσονος προσπάθειας... - οι όποιες εφαρμογές και «έξυπνα» προϊόντα λειτουργούν ως προέκταση, τέτοια που δεν αναπληρώνει, αλλά αχρηστεύει το «μέλος» που αντικαθιστά... - οι μαθητές, ελλείψει χρόνου, κινήτρων, ενδιαφέροντος, αρκούνται στο να βρίσκουν στη μηχανή την εύκολη λύση... - η ψηφιακή μετάβαση δοκιμάζει τις αντοχές, τις δεξιότητες και την υπομονή

μπορεί να επιβλέπει πολλές τάξεις ταυτόχρονα...

- ένας δάσκαλος θα μπορεί να παρέχει εστιασμένη, αποτελεσματική βοήθεια στους μαθητές που το έχουν ανάγκη, καθώς η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορεί να ενημερώνει τους εκπαιδευτικούς για τους τομείς και τα θέματα στα οποία χρειάζονται περισσότερη βοήθεια...

- η εξατομικευμένη βοήθεια θα καταστήσει την εκπαίδευση πιο δίκαιη, μειώνοντας τον αριθμό των μαθητών με κενά...

(...)

των εκπαιδευτικών που δεν είχαν την ανάλογη εξοικείωση στο παρελθόν με τα συγκεκριμένα εργαλεία, με αρκετούς να οδηγούνται στην υπερβολή και να χάνονται στους μαιάνδρους των δυνατοτήτων που αυτά προσφέρουν...

- φυσικό κι επόμενο των παραπάνω διαπιστώσεων το να αμφισβητούνται τα μαθησιακά αποτελέσματα της (TN) ...

(...)

Γ. Οργάνωση ιδεών

Προσφώνηση: π.χ. «Κυρίες και Κύριοι»

παρ. 1 (πρόλογος):

- Αφορμή: Μέσα στην πανδημία καταλάβαμε πόσο έχει αλλάξει και πόσο ακόμη μπορεί να αλλάξει η τεχνολογία τη ζωή μας...
- Θέμα: Το διαρκώς εξελισσόμενο ψηφιακό τοπίο έχει φέρει επανάσταση στη ζωή μας, και το τελευταίο σύνορο, η τεχνητή νοημοσύνη (TN), αναδιαμορφώνει τα ίδια τα θεμέλια της εκπαίδευσης. Οι απόψεις, ωστόσο, δίστανται. Άλλοι υποστηρίζουν ότι η (TN) πρόκειται να δημιουργήσει σεισμικές αλλαγές στην σχολική τάξη, ενώ άλλοι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου θεωρώντας την αντίπαλο της εκπαίδευσης. Πρόκειται για μια υποτιθέμενη απειλή ή για έναν υπαρκτό κίνδυνο στον χώρο της εκπαίδευσης;
- Ισχυρισμός: Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η επανάσταση που φέρνει παντού η (TN) είναι σε μεταβατικό στάδιο και κάθε επανάσταση σε μετάβαση διασπείρει σύγχυση και δημιουργεί πολώσεις.

παρ. 2 (κύριο μέρος): Επιχειρήματα υπέρ της αξιοποίησης της (TN) στην εκπαίδευση.

- Προσαρμοστική μάθηση: Οι πλατφόρμες προσαρμοστικής μάθησης χρησιμοποιούν αλγόριθμους (TN) για να αναλύουν τα δεδομένα των μαθητών και να προσαρμόζουν τη διδασκαλία με βάση τις ατομικές ανάγκες τους.

- Άμεση ανατροφοδότηση στον εκπαιδευτικό καθιστώντας την αξιολόγηση πιο αποτελεσματική και επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς να παρακολουθούν αποτελεσματικά την πρόοδο.

- Εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς. Οι τεχνολογίες που υποστηρίζονται από την TN μπορούν να δώσουν τη δυνατότητα στους μαθητές με ειδικές ανάγκες να ξεπεράσουν τα εμπόδια και να συμμετάσχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία.

- Ταχύτητα σύνθεσης των κειμένων μέσα από μια σχεδόν αυτόματη διαδικασία συλλογής πληροφοριών και ποικίλων δεδομένων που με απίστευτη ευκολία μπορεί να τα αναπαράγει και να τα αναδιατυπώνει συντάσσοντας κάθε φορά ένα νέο «πρωτότυπο» κείμενο.

παρ. 3 (κύριο μέρος): Επιχειρήματα (φόβοι, επιφυλάξεις) κατά της ένταξης της (TN) στην εκπαίδευση.

(βλ. παραπάνω)

παρ. 4 (κύριο μέρος): Διατύπωση προσωπικής άποψης και υποστήριξή της με επιχειρήματα.

- Η πλοήγηση σε αυτό το μετασχηματιστικό μονοπάτι απαιτεί προσεκτική εξέταση και υπεύθυνη εφαρμογή.

- Η προστασία των μαθητών από ακατάλληλο περιεχόμενο και η διασφάλιση του απορρήτου των δεδομένων αποτελούν πρωταρχικές ανησυχίες.

- Θέσπιση σαφών κατευθυντήριων γραμμών και κανονισμών από θεσμικούς φορείς
θεσμικοί φορείς με τη συνεργασία και υποστήριξη ομάδων εμπειρογνομόνων και οργανισμών, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τεχνολογίες (TN) θα αναπτύσσονται με ασφάλεια και υπευθυνότητα.

(...)

παρ. 5 (επίλογος):

- Συμπέρασμα: Έχουμε μπει εδώ και χρόνια στην εποχή των υπολογιστών και του διαδραστικού πίνακα, τώρα μπαίνουμε και στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης.
- Πρόταση: Το βασικό ζητούμενο δεν είναι να βάλουμε «απαγορευτικό» εισόδου της (TN) στη σχολική πραγματικότητα. Νεολουδιστές δεν πρέπει να γίνουμε. «Κι επειδή χωρίς τη διαμεσολάβηση του εκπαιδευτικού η (TN) μπορεί να αποτελέσει έναν περισπασμό της σκέψης, μια πραγματική απειλή του νου και να οδηγήσει σε πνευματικό ολοκληρωτισμό, θα πρότεινα να λειτουργεί συνεπικουρικά με τον κύριο συντελεστή της γνώσης, τον μοναδικό και ανεπανάληπτο δάσκαλο! Ας δώσουμε λοιπόν, προτεραιότητα στον ανθρώπινο παράγοντα και ας μην επιτρέψουμε στην TN να ακυρώσει τον δάσκαλο, γιατί είναι σαν να της επιτρέπουμε να ακυρώσει τον πολιτισμό μας. Άλλωστε πάνω από όλα είναι ο άνθρωπος. Εσείς τι λέτε;»¹

Αποφώνηση: «Ευχαριστώ που με ακούσατε»

¹ https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/416577_tehniti-noimosyni-o-antipalos-tis-ekpaideysis

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τίτλος: Διαδικαστικό μοντέλο παραγωγής λόγου

Σχεδιασμός – Δημιουργία: Αγγελάκος Κωνσταντίνος,
Μαγγανά Αναστασία, Πασσάς Ιωάννης, Χριστόπουλος Δημήτριος

Ημερομηνία ανάρτησης: 19/12/2024 **Έκδοση:** v1.0

ΕΡΓΟ / ΠΡΑΞΗ: ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΟΠΣ 5190849, ΙΕΠ, ΕΣΠΑ 2021-2027